

The Journal of Academic Social Science Studies

JASSS

International Journal of Social Science

Doi number:<http://dx.doi.org/10.9761/JASSS7896>

Number: 74 , p. 73-87, Spring 2019

Araştırma Makalesi / Research Article

Yayın Süreci / Publication Process

Yayın Geliş Tarihi / Article Arrival Date - Yayın Kabul Tarihi / Article Acceptance Date

24.11.2018

12.02.2019

Yayınlanma Tarihi / The Published Date

25.03.2019

HALK EĞİTİM MERKEZLERİNDE ÇALIŞAN ÖĞRETMEN VE YÖNETİCİLERİN YETİŞKİN EĞİTİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ¹

THE VIEWS OF THE TEACHERS AND MANAGERS WORKING IN PUBLIC EDUCATION CENTERS ON ADULT EDUCATION

Prof. Dr. Osman Samancı

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3620-7604>

Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü,
osamanci@atauni.edu.tr

Merve Mazlumoğlu

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2275-7429>

Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi, mzlmglm@hotmail.com

Öz

Yaşam boyu öğrenme nitelikli toplumların oluşmasında önemli bir etkidir. Bu anlamda yetişkin eğitimi, zorunlu eğitimin yanı sıra bireylere ihtiyaç duydukları öğrenmeyi sağlamakta ve onları kendilerini geliştirmeye teşvik etmektedir. Bu araştırmanın amacı halk eğitim merkezlerinde görev yapan yönetici ve öğretmenlerin yetişkin eğitime yönelik görüşlerini belirlemektir. Araştırmanın desenini nitel araştırma desenlerinden biri olan durum çalışması oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunda halk eğitim merkezlerinde görev yapan 60 yönetici ve 92 öğretmen yer almaktadır. Çalışma grubunda yer alan yönetici ve öğretmenlere Trabzon, Erzurum, İstanbul ve Denizli illerinde gerçekleştirilen hizmet içi eğitimler sırasında ulaşılmış ve gönüllülük esasına dayalı olarak araştırmaya katılımları sağlanmıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar

¹ Bu çalışma, "5. Uluslararası Eğitim Bilimleri Sempozyumu"nda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

tarafından hazırlanan açık uçlu soruların yer aldığı anket formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde ise nitel araştırmalarda kullanılan betimsel analiz tekniğinden yararlanılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgular “Yetişkin Eğitime İlişkin Genel Düşünceler”, “Yetişkin Eğitiminde Yaşanan Sorunlar”, Yetişkin Eğitime İlişkin Beklentiler” ve “Yetişkin Eğitime Yönelik Öneriler” olmak üzere dört ana tema altında incelenmiştir. Araştırmadan elde edilen veriler doğrultusunda yönetici ve öğretmenlerin yetişkin eğitimi önemli buldukları ancak yetişkin eğitimi sürecinde farklı sebeplere bağlı olarak sorunlar yaşadıkları tespit edilmiştir. Yönetici ve öğretmenler ayrıca kursiyerlerin yetişkin eğitimi kurslarından bazı beklentilerinin olduğunu ifade etmişlerdir. Araştırma sonuçlarına dayalı olarak yetişkin eğitimi sürecinin kalitesinin artırılmasına yönelik eğitim ortamlarına, eğitimcilerle ve kursiyerlere yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yetişkin Eğitimi, Yaşam Boyu Öğretme, Halk Eğitim Merkezi, Eğitim, Öğrenme

Abstract

Lifelong learning is an important factor on the formation of qualified societies. In this sense, adult education provides the training the individuals need along with compulsory education and it encourages them to develop themselves. The purpose of this study is to determine the opinions of managers and teachers who work in public education centers in terms of adult education. The design of the study is case study which is one of the qualitative research designs. The study group includes 60 managers and 92 teachers working in public education centers. The managers and teachers in the study group were reached during the in-service trainings in Trabzon, Erzurum, İstanbul and Denizli and they participated in the study based on volunteerism. As a data collection tool, a questionnaire containing open-ended questions prepared by researchers was used. In the analysis of the data, descriptive analysis technique used in qualitative researches was utilized. The findings obtained through the study were examined under four themes: "General Thoughts about Adult Education", "Problems Experienced in Adult Education", "Expectations related to Adult Education" and "Recommendations for Adult Education". According to the data obtained from the study, it was determined that managers and teachers found adult education important, but they experienced problems due to different reasons during the adult education process. Managers and teachers also stated that trainees have some expectations from adult education courses. Based on the results, suggestions were made to improve the quality of adult education process in term of educational environments, educators and trainees.

Key Words: Adult Education, Lifelong Learning, Public Education Center, Education, Learning

GİRİŞ

Bireyler yaşamlarının her döneminde farklı bilgi ve becerilere ihtiyaç duymaktadır. Eğitim bireylerin bu gereksinimlerini karşılayarak kişisel ve toplumsal gelişime fayda sağlamaktadır. Günümüzde yaşanan değişim ve gelişmeler ise eğitimin bu önemini daha çok ön plana çıkarmaktadır. Drucker (1996) bilgi toplumlarındaki eğitimi, sadece okullara bağlı olmadan, eğitimi sonlanan bir süreç olarak görmeden, eğitim düzeyi yüksek kişilerin de eğitimlerine devam ettikleri bir sistem olarak tanımlamaktadır (Aktaran: Penirci

2014: 36). Ayrıca bilgi toplumunda eğitim programları “öğrenmenin sürekliliği” ilkesini ön plana çıkarmaktadır (Terzi, 2003). Bu bağlamda 20. yüzyıldan itibaren bilgi toplumu ve küreselleşme kavramlarıyla “yaşam boyu öğrenme” kavramı birlikte anılmaktadır (Kaya, 2010).

Yaşam boyu öğrenmeyle, bireylerin hayat kalitelerini arttırmanın yanında yaşamın farklı dönemlerine adapte olabilmek için ihtiyaç duyulacak bilgi ve becerilerin aktarımı hedeflenmektedir. Bireylerin adaptasyonunu gerektiren bu dönemler, gençlikte aileden

ayrılma, yetişkinlikte toplumun üyesi olma ve kazanç sağlama, ileri yetişkinlikte ise işten ayrılma olarak örneklendirilebilir. Yaşamın farklı dönemlerinde temel eğitim oldukça önemliken sonraki dönemlerde yetişkin eğitimi daha büyük önem arz etmektedir (Güleç, Çelik ve Demirhan, 2012).

Uysal (2004) bu noktada karşımıza çıkan yetişkin eğitimi, yetişkinlerin ve eğitimcilerin belirli amaçlar doğrultusunda planlı olarak gerçekleştirdikleri eğitim faaliyetleri olarak tanımlarken; Bülbül (1991) öğrenme ihtiyacı duyulan her konunun yetişkin eğitimi kapsamına gireceğini söylemektedir. UNESCO (1985) yetişkin eğitiminin on beş ya da daha ileri yaşlardaki normal okul ve üniversite sisteminin dışında olan kişilerin yararına sunulan ve ihtiyaçlarına göre düzenlenen eğitim olduğunu belirtmektedir. Dünya Ekonomik İşbirliği Örgütü (1977) ise söz konusu kavramı “zorunlu öğrenim çağının dışına çıkmış ve asıl uğraşısı artık okula gitmek olmayanların, yaşamlarının herhangi bir aşamasında duyacakları öğrenme gereksinimlerini ve ilgilerini tatmin etmek üzere özellikle düzenlenen programları kapsar” şeklinde betimlemektedir.

Yetişkin eğitimi pek çok ülkede sürekli veya yaşam boyu eğitim olarak anılmakla birlikte literatürde yaygın eğitim ve algın eğitim adıyla da karşılaşılmaktadır (Penirci, 2014). Türkiye’de ise yetişkin eğitiminin halk eğitimi kavramıyla aynı anlamda kullanıldığı ve bu anlamda ilk resmi örgütün 1926 yılında “Halk Terbiyesi Şubesi” ismiyle kurulduğu görülmektedir. 1950’lerin başında “Halk Eğitimi Bürosu” olarak faaliyet gösteren bu örgütler, 1956 yılından itibaren “Halk Eğitim Merkezleri ve Mesleki Eğitim Merkezleri” olarak ülkemizin çeşitli yerlerinde hizmetlerine devam etmiştir. (Okçabol, 2006: 142-143). Günümüzde yetişkin eğitimi ile ilgili çalışmalar Halk Eğitim Merkezleri tarafından yürütülmektedir (Kılınç ve Yenen, 2015).

Araştırmacılar yetişkin eğitime du-

yulan ihtiyacın nedenlerini toplumsal ve ekonomik boyutta açıklamaktadır (Celep, 2003; Geray, 2002). Okçabol (2006) ise bu boyutların yanında örgün eğitime dayalı sebeplerden de bahsetmiştir. Çetin (1999) ise gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde yetişkin eğitiminin artan öneminin ancak iyi yetişmiş öğretmenler tarafından karşılanacağını altını çizmiş ve sebebini yetişkinlerin bireysel farklılıklarının olması görüşüne dayandırmıştır. Taymaz (1992) da benzer şekilde yetişkinlere yönelik beceri aktarımının öğretmensiz yapılamayacağını dile getirmiştir.

Öğretmenlerin söz konusu rolü ele alındığında literatürde yetişkin eğitimcilerinin yetiştirilmesine ilişkin Eğitim Kurşları, Köy Enstitüleri, Gezici Köy Kurs Öğretmeni Yetiştirme Merkezleri, Kız ve Erkek Sanat Yüksek Öğretmen Okullarından söz edildiği görülmektedir (Çetin, 1999). Yılmaz ve Altınkurt (2011) ise yetişkin eğitimcilerinin yeterli donanımına sahip olması için ilgi ve ihtiyaçlarına yönelik kurslara katılmaları gerektiğini ifade etmektedir. Bu bağlamda öğretmenlerin hizmet içi eğitime katılması fikri gündeme gelmektedir (Yılmaz ve Kocasaraç, 2010). Çünkü öğretmenler için değişime ayak uydurabilmek mesleki zorunluluk halindedir. Dolayısıyla öğretmenler lisans eğitimi sonrasında da kendilerini geliştirmeye yönelik faaliyetler gerçekleştirmelidir (Kevser ve Karakoç, 2017).

Hizmetiçi eğitime yönelik araştırmalar incelendiğinde bu çalışmaların daha çok öğretmenlerin hizmetiçi eğitime ilişkin görüşlerini belirlemeye yönelik olduğu görülmektedir (Ayvacı, Bakırcı ve Yıldız, 2014; Bilasa ve Arslangilay, 2016; Gültekin ve Çubukçu, 2008; Günbayı ve Taşdoğan, 2012). Araştırmalarda öğretmenler genel olarak hizmetiçi eğitimin kendilerine verimlilik ve bireysel katkı sağladığını düşündüklerini belirtse de Göksoy (2014)’un çalışmasında öğretmenlerin genelinde hizmetiçi eğitim hakkında olumsuz tutuma sahip olduğu sonucuna ulaşması bu durumla çelişmektedir. Göksoy (2014) öğretmen-

lerin bu tutumunun hizmetiçi faaliyetlerinin organizasyonu ve öğretim niteliği gibi unsurlardan kaynaklanmış olabileceğini dolayısıyla söz konusu eğitim faaliyetlerinin daha iyi organize edilmesi gerektiğinin altını çizmektedir. Bu noktada hizmetiçi eğitim ihtiyaçlarını belirlemeyi amaçlayan araştırmalar incelendiğinde eğitimcilerin daha çok mesleki bilgi ve birikimlerini geliştirmeye yönelik eğitimler düzenlenmesini istedikleri görülmektedir (Ergin, Akseki ve Deniz, 2012; Gültekin, Çubukçu ve Dal, 2010).

Yetişkin eğitime yönelik literatür incelendiğinde bu konuda okuryazarlık, toplum kalkınması, yetişkin eğitime katılma, yetişkin eğitiminin gereksinimlerini belirleme ve yetişkin öğrenmesi gibi konuların çalışıldığı belirlenmiştir (Yıldız, 2002). Yükselbilgili ve Akduman (2016) ise yetişkin eğitimi faaliyetlerinin değerlendirilmesinin ve yapılan değerlendirmelere göre geliştirilmesinin kritik önemine değinmektedir. Literatürde ayrıca yetişkin eğitimi faaliyetlerinin nasıl hazırlanması gerektiğine ilişkin çalışmaların yer aldığı da görülmektedir (Penirci, 2014; Yazar, 2012). Araştırmacılar söz konusu eğitimin yetişkinlerin ilgi ve ihtiyaçlarına göre hazırlanması gerektiğinin altını çizmekte ancak Yalçın (2002) ülkemizde bu duruma dikkat edilmediğini dile getirmektedir. Bu noktadan hareketle yetişkin eğitiminde yaşanan diğer sorunların araştırıldığı çalışmalar incelendiğinde sorunların bütçe, personel, örgüt ve programların yapısıyla ilişkilendirildiği görülmektedir (Türkoğlu ve Uça, 2011).

Literatürde yetişkin eğitimi ve hizmetiçi eğitime yönelik farklı çalışmalar yer almaktadır. Eğitim hizmetlerinin düzenlenmesi, bu konudaki gereksinimlerin ortaya konulması, öğrenen ve öğretene profilinin niteliğinin iyileştirilmesi adına eğitimcilerin yetişkin eğitime yönelik görüşlerinin bilinmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda halk eğitim merkezlerinde görev yapan yönetici ve öğretmenlerin yetişkin eğitime yönelik görüşlerinin belirlenmesi bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Halk eğitim merkezlerinde görev yapan yönetici ve öğretmenlerin yetişkin eğitime ilişkin görüşlerinin incelendiği bu araştırma nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde yürütülmüştür. Nitel araştırma, algıların ve olayların doğal bir biçimde gerçekçi ve bütüncül olarak ortaya konmasını sağlayan bir araştırma yöntemidir. Araştırmanın desenini ise nitel araştırma desenlerinden biri olan "durum çalışması" oluşturmaktadır. Durum çalışmalarında bir ya da birkaç durum hakkında derinlemesine sonuçların ortaya konulması amaçlanır. Bu sebeple genellikle "nasıl, niçin ve ne" soruları çerçevesinde bir duruma ilişkin etkenler bütüncül olarak araştırılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Lichtman (2006: 73-77)'a göre durum çalışmaları araştırmacılara zengin ve ayrıntılı veriler sunmakta ancak genelleme amacı taşımamaktadır. Bu çalışmada da yönetici ve öğretmenlerin yetişkin eğitime yönelik görüşleri incelenmiş ve araştırma katılımcıların görüşleri ile desteklenmiştir.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanan dört adet açık uçlu sorunun yer aldığı anket kullanılmıştır. Anketteki sorular aracılığıyla katılımcıların yetişkin eğitime yönelik görüşleri incelenmiş ve katılımcıların yetişkin eğitime yönelik beklenti ve önerilerini ifade etmeleri istenmiştir. Ankette yer alan sorular aşağıda verilmiştir:

1. Yetişkin eğitimi ile ilgili genel düşünceleriniz nelerdir?
2. Yetişkin eğitimi sürecinde yaşanan sorunlar nelerdir?
3. Kurumunuzda eğitime katılan yetişkinlerin beklentileri nelerdir?
4. Yetişkin eğitiminde kaliteyi arttırmak için neler önerirsiniz?

Çalışma Grubu

Araştırmanın katılımcıları amaçlı örnekleme yöntemiyle belirlenmiştir. Amaçlı örnekleme, zengin bilgi içeren durumların derinlemesine çalışılmasına olanak tanımaktadır (Patton, 1997). Katılımcılar 92 öğretmen ve 60 yöneticiden oluşmaktadır. Katılımcılara Trabzon, Erzurum, İstanbul ve Denizli illerinde, halk eğitim merkezi personellerine yönelik gerçekleştirilen hizmet içi eğitimler sırasında ulaşılmıştır. Katılımcıların illere göre dağılımı şu şekildedir: Trabzon, 40 kişi; Erzurum 31

kişi; Denizli 27 kişi; İstanbul 54 kişidir. Analiz sürecinde Trabzon ilindeki katılımcılar T1, T2, T3,... T38, T39, T40; Erzurum ilindeki katılımcılar E1, E2, E3,... E29, E30, E31; Denizli ilindeki katılımcılar D1, D2, D3,... D25, D26, D27; İstanbul ilindeki katılımcılar İ1, İ2, İ3,... İ52, İ53, İ54 şeklinde kodlanmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin demografik özellikleri Tablo 2’de verilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilerin demografik bilgileri Tablo 1’de verilmiştir:

Tablo 1: Katılımcıların Demografik Özellikleri

		Trabzon	Erzurum	Denizli	İstanbul
Cinsiyet	Kadın	19	13	17	36
	Erkek	19	17	10	13
Mesleki Kıdem	1- 5 yıl arası	7	10	8	6
	6- 10 yıl arası	3	4	2	3
	11-15 yıl arası	5	2	6	6
	16 ve üstü	15	10	6	23
Kurumdaki Görevi	Yönetici	14	15	11	16
	Öğretmen	24	15	15	37

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen verilerin çözümlenmesinde nitel analiz yaklaşımlarından “betimsel analiz tekniği” kullanılmıştır. Betimsel analizde, elde edilen veriler önceden belirlenen temalara göre özetlenerek yorumlanmaktadır. Bu amaçla araştırmada ulaşılan bulgular öncelikle sistematik olarak betimlenmekte daha son-

ra betimlemeler açıklanarak birtakım sonuçlara ulaşılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

Bu araştırmada betimsel analiz çerçevesinde şu temalar belirlenmiştir: “Yetişkin Eğitime İlişkin Genel Düşünceler”, “Yetişkin Eğitimi Sürecinde Yaşanan Sorunlar”, Yetişkin Eğitime İlişkin Beklentiler” ve “Yetişkin Eğitime Yönelik Öneriler”. Veriler analiz edildi-

ğinde katılımcı sayısının %5 ve üzerinin belirttiği görüşler değerlendirmeye alınmış ve bulgular belirlenen temalar altında incelenerek sunulmuştur.

Güvenirlilik ve Geçerlik Çalışmaları

Nitel araştırmalarda geçerlik araştırmanın araştırdığı konuyu olduğu haliyle ve tarafsız biçimde gözlemesidir (Kirk ve Miller, 1986). Elde edilen verilerin ayrıntılı olarak raporlaştırılması ve sonuçlara nasıl ulaşıldığının açıklanması, nitel araştırmalarda geçerliğin önemli ölçütlerindedir. Bu bağlamda nitel araştırmalarda iç geçerlik, araştırılan konuyla ilgili yorumlarımızın gerçek durumu yansıtmasını dış geçerlik ise araştırma sonuçlarının diğer araştırmalarla karşılaştırılmasına imkan tanınmasını ifade etmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bu araştırmada da sürece ilişkin bilgiler ayrıntılı olarak belirtilerek geçerliğin sağlanması hedeflenmiştir.

Nitel araştırmalarda ayrıntılı betimlemelere yer verilmesi güvenilirliği sağlamak ama-

cıyla kullanılan stratejilerdendir. Araştırmacılar bu amaçla doğrudan alıntılarını sıklıkla kullanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bu amaçla araştırmada, katılımcıların anket formlarındaki sorulara ilişkin görüşlerinin tamamı araştırma verisi olarak değerlendirilmiştir. Bunun yanı sıra bulgular bölümünde doğrudan alıntılara yer verilmiştir.

BULGULAR

Halk eğitim merkezlerinde görev yapan yönetici ve öğretmenlerin yetişkin eğitime yönelik görüşlerinin belirlendiği bu araştırmada katılımcıların görüşlerinden elde edilen veriler 4 ana tema altında incelenmiştir. Bu temalar; Yetişkin Eğitime İlişkin Genel Düşünceler, Yetişkin Eğitimi Sürecinde Yaşanan Sorunlar, Yetişkin Eğitime İlişkin Beklentiler ve Yetişkin Eğitime Yönelik Önerilerdir. Temalar içerisinde yer alan kategoriler ve katılımcıların doldurdıkları anket formlarında bu kategorileri tekrarlama sıklıkları Tablo 2'de sunulmuştur:

Tablo 2: Tema ve Kategorilerin Dağılımı

Temalar	Kategoriler	N
Genel Düşünceler	Yetişkin Eğitiminin Toplumsal Katkıları	46
	Yetişkin Eğitiminin Önemi	34
Yaşanan Sorunlar	Kurslarla İlgili Sorunlar	102
	Kursiyerlerle İlgili Sorunlar	93
	Eğitimsizlerle İlgili Sorunlar	33
Beklentiler	Kursiyerlerin Kişisel Beklentileri	170
	Kurslara İlişkin Beklenti	10
Öneriler	Eğitim Programları ve Eğitim Ortamlarıyla İlgili Öneriler	70
	Kurs ve Kursiyerlerle İlgili Öneriler	36
	Eğitimsizlerle İlgili Öneriler	33

1. Yetişkin Eğitimi ile İlgili Genel Düşünceler

Yönetici ve öğretmenlerin yetişkin eğitimiyle ilgili görüşlerinin ortaya konmaya çalışıldığı bu araştırmada çalışma grubunun yetişkin eğitimi ile ilgili genel düşünceler temasına ilişkin görüşleri iki alt tema üzerinde yoğunlaşmıştır. Bu alt temalar şunlardır:

- Yetişkin eğitiminin toplumsal katkısı (46)
- Yetişkin eğitiminin önemi (34)

Araştırmaya katılan yönetici ve öğretmenlerin önemli bir bölümü (46) yetişkin eğitiminin toplumsal katkıları ile ilgili görüş belirtmişlerdir. Söz konusu eğitimin bireysel, ekonomik ve sosyal anlamda fayda sağlayarak topluma katkıda bulunduğunu ifade eden yönetici ve öğretmenlerin görüşlerinden bazıları aşağıda verilmiştir:

“Ülkemizin kalkınması, gelişmesi, üretim ve çalışma hayatına katkı sağlanması için yetişkinlerin eğitimi son derece önemlidir. En fazla genç nüfusa sahip olmamıza rağmen yetişkinlerin büyük kısmı mesleki olarak vasıfsızdır. Yetişkinlerin en azından bir meslek grubunda kendini geliştirmesi, üretime katkıda bulunması önemlidir diye düşünüyorum.” (E17)

“Yetişkinlerin sosyal ortamlara daha aktif katılmalarını sağlamak onların hem bireysel olarak gelişme ve yetişmelerine hem de toplumsal olarak aktifleşmelerine katkı sağlar. Yetişkin eğitimi kursları onların psikolojik, ekonomik ve toplumsal kazanımlarına katkıda bulunabilir.” (D23)

Yönetici ve öğretmenlerin yetişkin eğitime ilişkin görüşlerinin bir kısmı da yetişkin eğitiminin önemi üzerinedir. Yönetici ve öğretmenler eğitimin bireyler için olmazsa olmaz bir gereklilik olduğunu ifade etmişlerdir. Çalışma grubunun bu konuyla ilgili görüşlerinden bazıları şöyledir:

“Yetişkin eğitimi ülkemizdeki yetenekli insanların yeteneklerini ve ilgilerini geliştirmeye fırsat sunması açısından önemlidir.” (E29)

“Yetişkin eğitimi çok gerekli görüyorum. Hızla gelişen teknoloji sonucu meydana gelen yeniliklere uyum sağlanması açısından her yaşta insanın eğitime ihtiyacı vardır.” (D15)

“Eğitim ailede başlar. Dolayısıyla ile yetişkin eğitimi çok önemlidir. Yetişkinler eğitilirse daha bilinçli aileler, daha bilinçli çocuklar yetişecektir.” (İ1)

Yukarıda ifade edilen görüşler doğrultusunda yetişkin eğitiminin yönetici ve öğretmenlerce önemli bulunduğu söylenebilir. Yetişkin eğitimiyle bireylere hayat boyu öğrenme olanağı sunulduğunu belirten çalışma grubu bu sayede bireylerin gelişim ve değişimlere uyum sağlayacağı görüşündedir. Çalışma grubunun ifadeleri genel itibarıyla değerlendirildiğinde yönetici ve öğretmenlerin yetişkin eğitime ilişkin olumlu yargılara sahip oldukları görülmektedir.

2. Yetişkin Eğitimi Sürecinde Yaşanan Sorunlar

Araştırmadan elde edilen verilerin bir bölümü yönetici ve öğretmenlerin yetişkin eğitimi sürecinde yaşadıkları sorunlarla ilgilidir. Çalışma grubunun bu temaya ilişkin düşünceleri üç alt tema çerçevesinde toplanmış-

tır. Bu alt temalar şunlardır:

- Kurslarla ilgili sorunlar (102)
- Kursiyerlerle ilgili sorunlar (93)
- Eğitimcilerle ilgili sorunlar (33)

Yönetici ve öğretmenler kurslarla ilgili sorunlar alt temasına ilişkin bildirdikleri görüşlerde yetişkin eğitimi kurslarında en çok fiziksel şartlarla ilgili sorun yaşadıklarının altını çizmişlerdir. Atölye ve dersliklerin mevcut şartlarının yetersizliğine değinen çalışma grubu ayrıca kurslarda araç gereç eksikliğinden kaynaklanan sorunların olduğunu da belirtmiştir. Öte yandan yönetici ve öğretmenler, kursiyerlerin kurs yerlerine ulaşım konusunda sorunlar yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Bu konuya ilişkin bir öğretmenin görüşü şöyledir:

“En önemli sorun Halk Eğitim Merkezlerinin fiziksel olanaklarının eksik olmasıdır. Atölyelerin donanımının arttırılması, kurumların merkezde ya da merkeze yakın yerlerde şubelerinin olması daha fazla insana eğitim verilebilmesi açısından önemlidir.” (İ1)

Araştırmaya katılan yönetici ve öğretmenler kurslarla ilgili yaşadıkları sorunlarda ayrıca kurs süreleri, kurs programları, tanıtım ve duyuru eksikliğinden doğan sorunların olduğunu da dile getirmişlerdir. Yaşanılan bu sorunlara ilişkin görüşlerden bazıları şu şekildedir:

“Okuma yazma için ayrılan 120 saatlik süre oldukça yetersiz. Bu yüzden okuma genelde heceleme aşamasında öğreniliyor. Yetişkinler daha geç ve zor öğrenmelerine rağmen evde yeterince tekrar yapamadıklarından (ev işleri- ço-

cuk torun bakma vs.) süre çok yetersiz kalıyor.” (İ11)

“Açılan programların tanıtımı daha profesyonel bir ekip tarafından yapılmalı. Kurslara katılmak isteyen birçok kişinin ya da kursiyerlerin bize dönütü şu şekilde: Haberimiz yoktu!” (D14)

Araştırmada yönetici ve öğretmenlerin, kursiyerlerle ilgili sorunlara ilişkin görüşlerinin önemli bir bölümü kursiyerlerin yaptıkları devamsızlıklarla ilgilidir. Yönetici ve öğretmenler kursiyerlerin devamsızlık yapmaları sebebiyle kursların yarıda kaldığını ya da kapatıldığını, kursa devam etmek isteyen kursiyerlerin ise bu duruma bağlı olarak mağduriyet yaşadığını ifade etmişlerdir. Bu konuya ilişkin görüşlerden biri şu şekildedir:

“Kayıt yaptıran kursiyerlerden bazıları kurs açıldığı günden itibaren kursa gelmiyor. Kursiyer sayısının 8’in altına düşmesi durumunda ise kurslar kapanmak zorunda kalıyor. Kursa devam etmek isteyenler de bu yüzden mağdur oluyorlar.” (T9)

Araştırmada yönetici ve öğretmenler kursiyerlerle ilgili yaşanan diğer sorunların kursiyerlerin ailevi ve maddi sebeplere bağlı olarak yaşadıkları bireysel problemlerden kaynaklandığını belirtmişlerdir. Ayrıca kurslara katılan yetişkinlerin yaş ve eğitim düzeyi gibi bireysel farklılıklarının da yetişkin eğitimi sürecinde sorunlar yarattığını ifade etmişlerdir. Çalışma grubunun bu konu ile ilgili dile getirdikleri görüşlerden bazıları aşağıdaki gibidir:

“Kursiyerler arasında yaş ve eğitim düzeyi gibi farklılıklardan dolayı sorunlar yaşanıyor.

Eğitim seviyesi düşük olan kursiyerlere bazı modülleri uygulamakta zorluk çekiyoruz.”
(T24)

Araştırmada yönetici ve öğretmenlerin bir kısmı yetişkin eğitimi kurslarında eğitimcilerle ilgili sorunlar yaşadıklarına ilişkin görüşler bildirmişlerdir. Bu doğrultuda eğitimcilerin ihtiyaç duyulan yeterliliğe sahip olmadığını, usta öğreticilerin mesleki bilgi ve becerilerinde eksiklikler olduğunu, eğitimciler ve kursiyerler arasındaki iletişim süreçlerinde problem yaşandığını öte yandan kimi kurslarda eğitimci sayısının yetersiz kaldığını belirten çalışma grubunun görüşleri aşağıda sunulmuştur:

“Yetişkinlerin beklentileri ile sunulan hizmetin tam olarak birbirini tamamlamadığını düşünüyorum. Çünkü Halk Eğitim merkezlerinde bu alanda gerçekten yetişmiş eğitimciler yok. Bazen sırf adet yerini bulsun diye eğitim veriliyor.”
(T12)

“Her kursiyere ayrı ilgi ve alaka göstermeniz gerekiyor. Birine biraz daha az ilgi gösterdiğiniz an o kursiyeri kaybedebiliyorsunuz. Sıkıntı yaşandığında sınıf ile ilgili birebir öğrenciyle konuşulamıyor, ortaya konuşulduğunda da herkes üzerine almıyor.” (T22)

Yukarıda ifade edilen görüşler incelendiğinde; yönetici ve öğretmenlerin yetişkin eğitimi programlarında farklı sebeplere bağlı sorunlar yaşadıkları görülmektedir. Yönetici ve öğretmenler yetişkin eğitim programlarında en çok kurslar ve kursiyerlerle ilgili sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Araştırmanın

çalışma grubu buna bağlı olarak fiziksel olanakların iyileştirilmesi ve devamsızlık konusunda önlem alınması gerektiğinin altını çizmişlerdir. Ayrıca eğitimin niteliğinin artırılması adına yetişkin eğitimi veren kişilerin yeterliliklerini arttırmaları gerektiği düşünülmektedir.

3. Yetişkin Eğitime İlişkin Beklentiler

Araştırmada yönetici ve öğretmenlerin yetişkin eğitime ilişkin beklentileri iki alt temada toplanmıştır. Bu alt temalar şöyledir:

- Kursiyerlerin kişisel beklentileri (170)
- Kurslara ilişkin beklentiler (10)

Çalışma grubunun kursiyerlerin kişisel beklentileriyle ilgili görüşlerinin önemli bir bölümü kursiyerlerin öncelikli hedeflerinin kişisel gelişim (51) olduğu yönündedir. Bununla birlikte yönetici ve öğretmenlerin bir kısmı kursiyerlerin edindikleri bilgiler aracılığıyla maddi kazanç (47) elde etmek istediğini ifade etmiştir. Öte yandan yönetici ve öğretmenler kursiyerlerin meslek edinme beklentilerinin (41) olduğunu da belirtmiştir. Yönetici ve öğretmenlerin bu konuyla ilgili görüşleri şöyledir:

“Yetişkin olsalar da ilk cümleleri kendilerini geliştirmek oluyor. Meslek edinerek aile içinde etkin olmak ve çocuklarına fayda sağlamak istiyorlar.” (İ28)

Araştırmada yönetici ve öğretmenlerden bazıları (31) ise kursiyerlerin yetişkin eğitimi sürecindeki beklentilerinin sosyalleşme olduğunu dile getirmiştir. Çalışma grubundan bir öğretmenin bu konudaki görüşü şöyledir:

“Kurslara katılan yetişkinlerden bazıları maddi gelir elde etmeyi hedefleseler de yetişkinler daha çok hobi ve sosyal çevre edinmek amacıyla kurslara katılıyorlar.” (İ29)

Araştırmada çalışma grubunun bir kısmı (10) kursiyerlerin eğitim ortamlarına ilişkin beklentileriyle ilgili görüş bildirmiştir. Yönetici ve öğretmenler bu noktada kursiyerlerin, eğitim ortamlarının iyileştirilmesini özellikle araç gereç ve donanım yönünden eksikliklerin giderilmesini talep ettiklerini ifade etmiştir. Bu konuya ilişkin görüşler şu şekildedir:

“Kurumumuzda eğitime katılan yetişkinler, olumlu sınıf ortamlarında eğitim almak istiyorlar. Eğitim ortamlarının daha donanımlı olmasını ayrıca ihtiyaca yönelik eğitim verilmesini bekliyorlar.” (T34)

Yukarıdaki görüşler incelendiğinde; yetişkinlere yönelik kursların bireylere pek çok fayda sağladığı, buna bağlı olarak yetişkinlerin farklı beklentilerinin ortaya çıktığı ifade edilebilir. Sosyalleşme amacıyla yetişkin eğitimi kurslarına katılan bireyler sorunlarından uzaklaşma ve kendilerini değerli hissetme beklentisi içinde olsalar da kursiyerlerin kendini geliştirmek ve aldıkları sertifikalarla maddi kazanç elde etmek istemeleri öncelikli beklentileridir. Tüm bunların yanında kursiyerlerin bu programlardan daha çok verim alabilmek adına kurslardaki mevcut eksikliklerinin giderilmesini bekledikleri ifade edilebilir.

4. Yetişkin Eğitiminde Kaliteyi Arttırmak İçin Öneriler

Araştırmada yönetici ve öğretmenlerin görüşlerinden elde edilen veriler doğrultusunda çalışma grubunun yetişkin eğitiminde

de kaliteyi arttırmak için sunduğu öneriler üç alt temada toplanmıştır. Bu alt temalar şunlardır:

- Eğitim programları ve eğitim ortamlarıyla ilgili öneriler (70)
- Kurs ve kursiyerlerle ilgili öneriler (36)
- Eğitimcilerle ilgili öneriler (33)

Araştırmada çalışma grubunun yetişkin eğitiminde kaliteyi arttırmak için sunduğu görüşlerin önemli bir bölümü (70) eğitim programları ve eğitim ortamlarıyla ilgilidir. Yönetici ve öğretmenler yetişkin eğitiminde kalitenin artırılması adına özellikle eğitim ortamlarının mevcut fiziksel şartların iyileştirilmesi ve donanımsal eksiklerinin giderilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Yönetici ve öğretmenler ayrıca kurs içeriklerinin yetişkinlere göre düzenlenmesinin de yetişkin eğitiminde kalitenin artmasına katkı sağlayacağını ifade etmişlerdir. Bu konuya ilişkin görüşler aşağıda sunulmuştur:

“Binanın fiziki şartları iyi olmalı, kurs için gerekli materyal, teknik ve donanım sağlanmalıdır. Bunlar eksik olduğu zaman kursiyerler hayal kırıklığı yaşıyorlar ya da ciddiye alınmadıklarını düşünüyorlar.” (E25)

“Modüller yetişkinlere göre hazırlanmalıdır. Amaç fazla kursiyer kayıt etmek değil kayıt olan kursiyerlere en iyi eğitimi vermek olmalıdır.” (T10)

Araştırmada çalışma grubunun görüşlerinin bir kısmı kurs ve kursiyerlere yönelik önerilerle ilgilidir. Yönetici ve öğretmenler bu noktada istihdam arttırıldığında kurs programlarına gösterilen ilginin de artacağını vurgulamış ayrıca kurslara ulaşılabilirliğini

sağlanması adına kurs programlarının tanıtımına yönelik çalışmalar yapılması gerektiğini belirtmişlerdir. Çalışma grubunun bu konuyla ilgili önerilerinden bazıları şöyledir:

“Hedef yönelimli gruplar elde edebilmek için istihdam sağlanmalıdır. Ara eleman ihtiyacı için meslek liselerinin yanında yaygın eğitim kurumları da gerekirse işbaşı eğitim yaparak ihtiyacı gidermelidir. İşverenler için devlet desteği ve İŞ-KUR ortaklığı artırılarak yaygın eğitim katılımcıları ekonomik düzenin içine dahil edilmelidir.”(D6)

“Medyada daha görünür olabilmek için ulusal basında bakanlık tarafından reklamlar verilmelidir.”(İ8)

Araştırmada yönetici ve öğretmenler kurs ve kursiyerlerle ilgili önerilerinin bir kısmında ise kurs sürelerinin düzenlenmesini ve ihtiyaç duyulan derslere daha fazla zaman ayrılması gerektiğini vurgulamışlardır. Bu konuda elde edilen görüşlerden bazıları aşağıda sunulmuştur:

“Kurs zamanları kısıtlı diye düşünüyorum. Uygulama yapılabilecek zamanın daha çok artırılması gerekiyor.”(D15)

Araştırmada yönetici ve öğretmenler eğitimcilerle ilgili önerilerde de bulunmuşlardır. Bu bağlamda çalışma grubunun en çok tekrarladığı öneri eğitimcilere hizmet içi eğitimin verilmesiyle ilgilidir. Hizmet içi eğitimle yetişkin eğitiminde verimliliğin artacağını dile getiren katılımcılar ayrıca eğitimcilerin kişisel gelişimlerine önem vermeleri gerektiğinin de altını çizmiştir. Yönetici ve öğretmenlerin bu

konudaki görüşlerinden biri şöyledir:

“Yetişkin eğitiminde görev alan tüm eğitimcilerin, yetişkin eğitimi konusunda bilgilendirilmesi, hizmet içi vb. kurslara katılımının sağlanması gerekir.”(İ49)

Yönetici ve öğretmenlerin kaliteyi arttırmak adına sundukları önerilerin yetişkin eğitiminde yaşanan sorunların çözümüne yönelik olduğu görülmektedir. Bu anlamda yönetici ve öğretmenlerin yetişkin eğitiminde karşılaşılan olumsuzlukların giderilmesine ilişkin önerileriyle kursiyerlere ve eğitimcilere daha çok fayda sağlamayı amaçladıkları düşünülebilir. Dolayısıyla bu önerilerin dikkate alınmasının yetişkin eğitim programlarının kalitesinin artmasına olumlu katkı sağlayacağı söylenebilir.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmada elde edilen veriler halk eğitim merkezlerinde görev yapan yönetici ve öğretmenlerin yetişkin eğitime ilişkin görüşlerinden elde edilmiştir. Katılımcıların ilgili konudaki görüşleri 4 ana tema çerçevesi altında şekillenmiştir. Bu temalar; yetişkin eğitime ilişkin genel düşünceler, yetişkin eğitimi sürecinde yaşanan sorunlar, yetişkin eğitime ilişkin beklentiler ve yetişkin eğitime yönelik önerilerdir.

Halk eğitim merkezlerinde görev yapan yönetici ve öğretmenlerin görüşlerinden elde edilen veriler doğrultusunda yetişkin eğitiminin toplumsal anlamda pek çok katkısının olduğu söylenebilir. Yetişkinler bu eğitimler aracılığıyla hem kendilerini geliştirerek nitelikli toplumların oluşmasına katkıda bulunmakta, hem de bireysel kazanç elde ederek toplumsal ekonomiye katkı sağlamaktadırlar. Yönetici ve öğretmenler yetişkin eğitiminin sağladığı bu katkıdan hareketle öğretmenlerin

her yaşta devam etmesi gerektiğini ve eğitimin herkes için önemli olduğunu belirtmişlerdir. Bu sonuca paralel olarak Türkoğlu ve Uça (2011)'nin çalışmasında da yetişkin eğitiminin ekonomik büyümeye ve kültürel gelişmeye fayda sağladığı dolayısıyla yetişkin eğitime önem verilmesi gerektiğinin altı çizilmektedir.

Araştırmada elde edilen sonuçların bir bölümü yönetici ve öğretmenlerin yetişkin eğitimi sürecinde yaşadıkları sorunlarla ilgilidir. Elde edilen veriler doğrultusunda yönetici ve öğretmenlerin yetişkin eğitimi sürecinde kurslar, kursiyerler ve eğitimcilerle ilgili sorunlar yaşadığı görülmektedir.

Yönetici ve öğretmenler kurslarla ilgili yaşadıkları sorunların daha çok fiziki şartlar, araç gereç eksikliği, ulaşım, tanıtım ve duyuru eksikliği gibi nedenlerden kaynaklandığını dile getirmişlerdir. Bumin (2009) çalışmasında eğitimcilerin kurslarda özellikle fiziksel koşullar ve araç gereç eksikliği noktasında sıkıntı yaşadıklarını bildirmiştir. Komşu (2013) ise bu tespitlere benzer olarak tanıtım ve duyuru eksikliğinin yetişkin eğitiminde en sık yaşanan engellerden olduğunu ancak bunun kurum ve kuruluşların stratejilerindeki eksikliklerden kaynaklandığını ifade etmiştir. Araştırmada yönetici ve öğretmenlerin yetişkin eğitiminde yaşadıkları sorunların bir bölümü ise kurs süreleri ve eğitim programlarıyla ilgilidir. Şenel (2005)'in çalışmasında da buna paralel olarak özellikle okuma yazma kurslarında süreyle ilgili sorunların olduğu ve bu durumun yetişkinlerin okuma yazma çalışmalarına ayırdıkları zamanın artmasına sebep olduğu vurgulanmıştır.

Yönetici ve öğretmenlerin yetişkin eğitime ilişkin yaşadıkları diğer sorunlar ise kursiyerler ve eğitimcilerle ilgilidir. Özellikle kursiyerlerin kursa devam etmemelerinin yetişkin eğitime yönelik açılan kursların yarıda kalmasına ya da kapatılmasına sebep olduğunu dile getiren katılımcılar, kursiyerlerin kursa devam etmemelerinin daha çok ev işleri, maddi imkansızlıklar ya da kişisel/ailevi sebeplerden kaynaklandığını belirt-

miştir. Bunun yanında yönetici ve öğretmenler eğitimci yeterliliklerinin istenen düzeyde olmamasının da sıklıkla yaşanan sorunlardan olduğunu altını çizmiştir. Erguvan Sarioğlu (2002) da yetişkin eğitimi yöneticilerine ilişkin yaptığı çalışmasında yöneticilerin planlama ve iletişim konularında düşük düzeyde yeterlilik gösterdiğini saptamıştır.

Yönetici ve öğretmenlerden elde edilen verilerin bir bölümü de yetişkin eğitime yönelik kurslara katılanların beklentileriyle ilgilidir. Yönetici ve öğretmenler yetişkinlerin bu programlar aracılığıyla daha çok kişisel gelişimi hedeflediklerini belirtmişlerdir. Yönetici ve öğretmenler bunun yanında kursiyerlerin meslek edinerek maddi kazanç elde etmek istediklerinin de altını çizmişlerdir. Çalışmada tüm bunların yanı sıra yetişkin eğitimi programlarına sosyalleşme amacıyla katılan yetişkinlerin var olduğu sonucu bulunmuştur. Bu bağlamda kurslara katılan yetişkinlerin daha çok sorunlardan kaçma ve hoş zaman geçirme isteklerinin olduğu ifade edilmiştir. Sert (2017)'in yapmış olduğu çalışmada da yetişkin öğrenenlerin sosyalleşme amacıyla programlara katılım sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmada yönetici ve öğretmenler yetişkin eğitime ilişkin önerilerde bulunmuşlardır. Bu önerilerin bir bölümü eğitim programları ve eğitim ortamlarıyla ilgilidir. Yönetici ve öğretmenler bu kapsamda fiziksel şartlarla donanımın iyileştirilmesinin ve kurs programlarının yeniden düzenlenmesinin eğitimde kaliteyi arttıracığını belirtmiştir. Program modüllerinin güncellenmesi gerektiğini ifade eden katılımcılar bununla birlikte uygulama zamanlarına yer verilmesi gerektiğini de bildirmiştir. Tezcan ve Devenci (2018) de benzer şekilde yetişkin eğitiminin yaşam odaklı öğrenme deneyimleri sunması gerektiğini vurgulamıştır.

Yönetici ve öğretmenler yetişkin eğitime ilişkin kurs ve kursiyerlerle ilgili önerilere de değinmişlerdir. Bu bağlamda kursiyerlere istihdam sağlanmasının yetişkin eğitime katılımı arttıracığını belirten yönetici ve

öğretmenler bunu sağlamak için farklı kurumlarla işbirliği yapılabileceğini önermişlerdir. Ayrıca programlara katılımın artmasının bir diğer yolunun yetişkin eğitime yönelik tanıtım ve duyuruların artırılması sonucu olacağı da belirtilmiştir. Yönetici ve öğretmenlerin kurs ve kursiyerlerle ilgili sunduğu bir diğer öneri ise kurs programlarının düzenlenmesine yöneliktir. Programın içeriğine ve uygulama olanaklarına bağlı olarak kurs sürelerinin düzenlenmesi gerektiğini ifade eden yönetici ve öğretmenler özellikle okuma yazma programı sürelerinin uzatılması önerisinde bulunmuşlardır. Kadıoğlu (2012)'nin çalışmasında da benzer şekilde öğretmenler kurs sürelerinin uzatılmasını özellikle birinci ve ikinci kademe okuma yazma kurs sürelerinin iki katına çıkarılması gerektiğini önermişlerdir.

Yönetici ve öğretmenler yetişkin eğitimi programlarına ilişkin son olarak eğitimcilerle ilgili önerilerde bulunmuşlardır. Bu kapsamda eğitimcilerin hizmetiçi eğitime katılmalarını ve kişisel gelişimlerini arttırmalarını öneren katılımcılar, yetişkin eğitimi veren kişilerin böylelikle güncellenen eğitim programlarına uyum sağlayabileceklerini dolayısıyla eğitimde kaliteyi arttırabileceklerini ifade etmişlerdir.

Araştırmada elde edilen sonuçlara dayalı olarak aşağıdaki öneriler getirilebilir:

1. Yetişkin eğitimi veren kurumların fiziksel ve donanımsal eksikliklerinin iyileştirilmesine yönelik düzenlemeler yapılmalıdır.
2. Yetişkin eğitimi konusunda basın yayın araçlarında yer alan tanıtım ve duyurular arttırılarak yetişkinlerin farkındalığı arttırılabilir.
3. Milli Eğitim Bakanlığınca özellikle okuma yazma programlarının sürelerinde yeniden düzenlemeler yapılarak okuma yazma kurslarında yaşanan sorunlar azaltılabilir.
4. Yetişkin eğitimi kurumlarında görevli olan eğitimcilerin kişisel ve mesleki gelişimlerini destekleyen hizmetiçi eğitimler düzenlenebilir.
5. Yetişkin eğitimi programlarını başarıyla tamamlayan bireylerin istihdamının sağlanması amacıyla farklı kurumlarla işbirliği yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Ayvacı, H. S., Bakırcı, H. ve Yıldız, M. (2014). Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Hizmetiçi Eğitim Uygulamalarına İlişkin Görüşleri ve Beklentileri. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, C/S. 3(2): 357-383.
- Bilasa, P. ve Arslangılay, A. S. (2016). Ortaöğretim Öğretmenlerinin Katıldıkları Hizmetiçi Eğitim Etkinliklerine Ait Görüşleri (Yalova-Erzurum hizmet içi eğitim örneği). *International Journal of Human Sciences*, C/S. 13(1): 1058-1071.
- Bumin, E.K. (2009). *Yetişkin Eğitimi Programlarını Uygulayan Eğitimcilerin Mesleki Formasyonları, Mesleğe Dönük Algı ve İhtiyaçları* (Yüksek lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi'nden edinilmiştir (Tez No: 231860).
- Bülbül, S. (1991). *Halk Eğitimine Giriş*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayınları
- Celep, C. (2003). *Halk Eğitimi*. Ankara: Anı Matbaaları
- Çetin, Ş. (1999). Halk Eğitim Merkezlerinde Görevli Öğretmenlerin Birer Yetişkin Eğitimci Olarak Eğitim İhtiyaçları. *Milli Eğitim Dergisi*, C/S. 142.
- Ergin, İ., Akseki, B. ve Deniz, E. (2012). İlköğretim Okullarında Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Hizmetiçi Eğitim İhtiyaçları. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, C/S. 11(42): 55-66.
- Erguvan Sarioğlu, İ. D. (2002). *Yetişkin eğitimin yöneticilerinin yeterliliklerin belirlenmesi* (Yüksek lisans Tezi). Yükseköğretim

- Kurulu Tez Merkezi'nden edinilmiştir (Tez No: 113728).
- Geray, C. (2002). *Halk Eğitimi*. Ankara: İmaj Yayınevi
- Göksoy, S. (2014). Hizmetiçi Eğitim Faaliyetlerinin Süreç ve Sonuçlarının Niteliğine Yönelik Öğretmen Görüşleri. *International Journal of Human Sciences*, C/S.11(1): 387-402.
- Güleç, İ., Çelik, S. ve Demirhan, B. (2012). Yaşam Boyu Öğrenme Nedir? Kavramı ve Kapsamı Üzerine Bir Değerlendirme. *Sakarya University Journal of Education*, C/S. 2(3): 34-48.
- Gültekin, M. ve Çubukçu, Z. (2008). İlköğretim Öğretmenlerinin Hizmetiçi Eğitime İlişkin Görüşleri. *Sosyal Bilimler Dergisi*, C/S. 19: 185-201.
- Gültekin, M., Çubukçu, Z. ve Dal, S. (2010). İlköğretim Öğretmenlerinin Eğitim Öğretimle İlgili Hizmetiçi Eğitim Gereksinimleri. *Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*, C/S. 29: 131-152.
- Günbayı, İ. ve Taşdöğen, B. (2012). İlköğretim Okullarında Çalışan Öğretmenlerin Hizmetiçi Eğitim Programları Üzerine Görüşleri: Bir Durum Çalışması. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, C/S. 1(3): 87-117.
- Kadioğlu, H. (2012). Yetişkinlere Yönelik Okuma Yazma Kursuna İlişkin Öğretmen Görüşleri. *Akademik Bakış Dergisi*, C/S. 32.
- Kaya, H. E. (2010). *Avrupa Birliği yaşam boyu öğrenme ve yetişkin eğitimi politikaları* (Doktora Tezi). Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No: 279923)
- Kevser, K. ve Karakoç, B. (2017). Yetişkin Eğitiminde 'Sekiz Süreç Elementi' Doğrultusunda Öğretmenlerin Aldıkları Hizmet İçi Eğitim Programlarının Değerlendirilmesi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, C/S. 12(24): 613-634.
- Kılıncı, H.H., ve Yenen, E. T. (2015). Halk Eğitim Merkezi Kursiyerlerinin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri. *The Journal of Academic Social Science Studies*, C/S. 35: 187-198.
- Kirk, J. and Miller, M.L. (1986). *Reliability and Validity in Qualitative Research*. Sage Publication
- Komşu, U. C. (2013). Yetişkin Eğitimine Katılım, Eğitim İhtiyaçları, Güçlükler ve Kazanımlar: Karaduvar Mahallesi Örneği. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, C/S. 1(1): 286-299.
- Lichtman, M. (2006). *Qualitative Research in Education a Users' Guide*. Thousand Oaks: Sage Publications
- OECD. (1977). *Learning Opportunities for Adults*. Paris: Author
- Okçabol, R. (2006). *Halk Eğitimi (Yetişkin Eğitimi)*. Ankara: Ütopya Yayınevi
- Patton, M. Q. (1997). *How to Use Qualitative Methods in Evaluation*. Newbury park, CA: Sage Publications
- Penirci, G. (2014). *Yetişkin eğitimi kurslarının yetişkin eğitimi ve yetişkin öğrenen ilke ve özelliklerine göre incelenmesi* (Yüksek lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi'nden edinilmiştir (Tez No: 372356).
- Sert, N. (2017). *Sosyalleşme amacıyla yetişkin eğitimi etkinliklerine katılım* (Yüksek lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi'nden edinilmiştir (Tez No: 468233).
- Şenel, H. (2005). İstanbul İlinde Açılan I. Kademe Okuma Yazma Programlarının Ve Bu Programlara Katılan Kursiyer Özelliklerinin İncelenmesi. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2, 104-123.
- Taymaz, H. (1992). *Öğretmen Yetiştirmede Koordinasyon*. Ankara: M. E. B. Yayınları
- Terzi, A. R. (2003). Bilgi Toplumunda Eğitim ve Okul. *Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C/S. 58-63.
- Tezcan, T. ve Devenci, F. (2018). Androgoji ve Yaşamboyu Öğrenme Bağlamında Yetişkinlerin Öğrenmesi. *Social Science*

- Studies*, C/S. 6(2): 123-137.
- Türkoğlu, A. ve Uça, S. (2011). Türkiye’de Halk Eğitimi: Tarihsel Gelişimi, Sorunları ve Çözüm Önerileri. *Eğitim Bilimleri Dergisi*, C/S. 2(2), 48-62.
- UNESCO (1985). *UNESCO Adult Education Information Notes*. France Author.
- Uysal, M. (2004). *Türkiye Adalet Akademisi Eğitimcilerin Eğitimi Temel Eğitim Programı Ders Notları*. Ankara: A.Ü. Sürekli Eğitim Merkezi
- Yalçın, E. (2002). *Öğrenen ve öğreten arasındaki iletişimin yetişkin eğitimi süreci açısından değerlendirilmesi (Çankaya Halk Eğitim Merkezi ve 7.Akşam Sanat Okulu Müdürlüğü Merkez Kursları Örneği)* (Yüksek lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi’nden edinilmiştir (Tez No: 205285).
- Yazar, T. (2012). Yetişkin Eğitiminde Hedef Kitle. *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C/S. 7: 21-30.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin
- Yıldız, A. (2002). *Türkiye’ de yetişkin eğitimi araştırmaları: amaç, kapsam, yöntem ve eğilimler* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi’nden edinilmiştir (Tez No: 117569).
- Yılmaz, H. ve Kocasaraç, H. (2010). Hizmetiçi Öğretmen Eğitiminde Yeni Bir Yaklaşım: Yenilikçi Öğretmenler Programı ve Değerlendirmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, C/S. 11(3), 51-64.
- Yılmaz, K. ve Altunkurt, Y. (2011). Öğretmen Adaylarının Türk Eğitim Sisteminin Sorunlarına İlişkin Görüşleri. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, C/S. 8(1): 942-973.
- Yükselbilgili, Z. ve Akduman, G. (2016). Yetişkin Eğitim Memnuniyeti (YEM) Ölçümü İçin Ölçek Geliştirme Çalışması. *The Journal of Academic Social Science Studies*, C/S. 53: 239-257

Citation Information/Kaynakça Bilgisi

- Samancı, O. ve Mazlumoglu, M. (2019). Halk Eğitim Merkezlerinde Çalışan Öğretmen ve Yöneticilerin Yetişkin Eğitimine İlişkin Görüşleri, *Jass Studies-The Journal of Academic Social Science Studies*, Doi number:<http://dx.doi.org/10.9761/JASSS7896>, Number: 74 Spring 2019, p. 73-87.

